

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Maročnino in oznanila (inzerate) prejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 191.

V Ljubljani, v torek 22. avgusta 1893.

Letnik XXI.

Kdo je politično razdivjan?*)

Temu zanimivemu vprašanju, ki smo je napisali našemu članku na čelo, jako dobro odgovarja sobotni „Narod“. Par besedij smo že odgovorili v včerajšnjem listu, toda ne moremo si kaj, da ne bi podali svojim bralcem neobrezanega tega krasnega plodu na slovenskem slovstvenem polju. Svoje bralce prosimo, naj še jedenkrat preberó, kar piše naš poročevalec — štirski duhovnik — o pevski slavnosti, potem naj si pokličejo v spomin, kako je „Narod“ že večkrat z nelojalnostjo sumničil našega knezoškofa in duhovščino, koliko duhovnikov je že napal in ne mnogokrat brez lažij, in potem naj sodijo. Menimo, da jim ne bo težko, rešiti vprašanja, kdo je pri nas politično razdivjan. „Narodov“ članek slove tako-le:

„Politična razdivjanost.“

Pred jasli vaše nisem šel!
Pred jasli, kder so dolgotiha
Redi žival, da rezgeti
Iz polnega kriči trebuha:
„Kdor tu ne žré, ta dom izda.“

A vender glave ne uklanjam
Ter vam ne bodem je nikdar
I brez bojazni še oznanjam:
Ti slepec si, a ti slepar.
Levstik (Sovražnikom).

Redkobesedni nemški general Moltke storil je nekoč izrek, da politika pokvarja človeku značaj in nam se zlasti gledé na izkušnje izza zadnjih let dozdeva, da ni povsem neopravičen ta izrek vsaj za tiste politike ne, katerim je treba slabost stvari prikrijevati s krepkimi in drastičnimi sredstvi. Fanatik slabe stvari hitro razdivja, videč, da navzlic vsemu naporu ne prodira njegova stvar in v divji svoji strasti se brez pomisleka otrese tistih spon, katere nalagata človeku tudi v boju morala in poštenje. In tako je žalibog tudi z našo novodobno „katoliško“ stranko, oziroma s kliko, stoječo na

*) Da bi ne bili naši bralci oškodovani z Narodovo „politično razuzdanostjo“, ima naš list pol pole priloge.

čelu tej stranki. Ze večkrat gledali smo pojave, da se otresa tistih spon, a zadnje dni dokazala nam je, da se jih je že otresla.

V misli imamo tu v prvi vrsti „Slovenčev“ poročilo o Mariborski pevski slavnosti, priobčeno dne 17. t. m. pod zaglavjem „Ne vedó, za kaj se gré“. V zvezi s tem, kar se je počenjalo v zadnjem času zoper naša narodna društva, je ta „Slovenčev“ pamflet zares preznačilna slika taktike stranke Missia-Mahničeve. „Pred jasli Vaše ne gremo!“ dejala so narodna društva — in iz cerkve jih podé zategadelj, kakor da bi bila na velikih oltarjih naših cerkvá izpostavljena povsod že slika svetega Antona od Kala. A ker je ta pojav pristne katoliške ljubezni našel v narodu preodločen odpor, segla je Mahničeva druhal po drugo kopje. Je med nami tudi dovolj mož, ki se ne brigajo za politiko, pač pa na strogo kulturnem polju neumorno delujejo v blagor slovenskega naroda. In ti možje so tudi dejali: „Pred Mahničeve jasli ne gremo!“ To pa je spravilo ob zadnjo iskrico pameti, treznosti in — poštenja gardo Goriškega boga. Spomnila se je ta krščanska gospoda, da so se nekoč državni služabniki, noseči v prsih slovensko srce, potom podle denunciacije pošiljali „hundert Meilen von der windischen Mark“ in tega sredstva poprijela se je ta plemenita gospoda. „Nič ne dé, ako pri tem pade nekaj ponosnih glav“ — to so verba ipsissima „Slovenčevega“ poročevalca, ki je vtaknil svoj vohunski nos v privatne družbe, združivše se po dovršeni pevski slavnosti v prijateljskem krogu. In tam je zasledil tri slovenske može in c. kr. državne služabnike, ki so v privatnem prijateljskem krogu menjavali svoje misli o nesrečnem našem prepiru ter konstatovali, da pred jasli vaše ne gredó. Vse druge govornike v tisti družbi (in bila jih je dolga vrsta!), vse tiste, ki so res v trpkih besedah dali duška svojemu slovensko-naprednjaškemu prepričanju, prezrl je „Slovenčev“ poštenjak — pa čemu bi jih tudi omenjal, saj niso v c. kr. službi, saj jih ni moči denuncirati navzgor! Le tiste tri, oziroma zlasti dva si je izbral, katerim bi po njegovih mislih in nadejah utegnili sitnosti delati njegovo poročilo in malo ga je brigalo, da so dotični gospodje v istini govorili tako, da lahko zastopajo vsako svojo besedo pred vsako disciplinarno oblastjo. Kaj to

— semper aliquit haeret! Okoren sicer in zlasti gledé na dostojanstvo jednega teh gospodov prenaiven, a grd poskus denunciacije! Pred jasli naše pridite in mir boste imeli ter stoletno odvezo za vse prihodnje grehe. . . Krono svoji podlosti pa je posadil ta poštenjak s tem, da je s par hinavskimi rodoljubnimi frazami skušil prikriti svoj namen. Mi sicer ne vemo, kdo je „Slovenčev“ poročevalec, mi celó dvomimo, da bi bil res v Mariboru, zlasti ker baš sedaj srečna kranjska zemlja nosi tudi posvečeno truplo goriškega proroka in ker nas slog tistega strupenega poročila preživo spominja „Rimskega Katolika“ — a toliko vemo, da bi bili tisti trenotek, ko smo prečitali ta izbruh najnižjega fanatizma, da se nam je predstavil pisec, gotovo pozabili na tisti rek, ki veli: „Si quis suadente diabolo percuterit!“

Naj nam naši čitatelji odpusté te trpke besede; mi smo dolgo nosili v domačem boju eleganten rapir, a tedaj, ko se mora človek braniti zoper klativiteze, tedaj pač ne more več gledati na teoretično pravilnost kvart in terc. Kakoršen nasprotnik, tako orožje! — in mi smo že jetra in obisti pretipali tisti klikki, ki si navdaja po vsej krivici firmo slovenske duhovščine. Bog ne daj, da bi bil stan tako slep in korumpiran, kakor je ta klikka, in hvala Bogu, da ni in da ne bo nikdar. Kajti potem bi bil konec besedij marsikje! Tudi slovenska duhovščina po svoji ogromni večini ne hodi pred vaše jasli, ker se le brez značajniki dajo slepiti in loviti z obljubo nekrščanskega posvetnega gospodarstva — to dokazala je jasno in glasno tista sežanska skupščina, ki vas je tako neljubo dirnula in o priliki katere ste s skrajnim cinizmom odbili bratsko roko, ki smo vam jo ponujali v znamenji miru in ljubezni. Stanovska stranka torej niste, poštena stranka tudi ne — klikka ste in družega nič, vi, ki podpisujete to, kar vas uči krivi svetnik od Kala. Pred jasli klikke pa ne gre, komur bije v prsih srce slovensko in makari da se vam posreči s podlo zlorabo svojega poklica začasno oslepiti narod. Dolgo ne bo trajala vaša slava! In da bi prišli še hujši časi, vender denuncijantom ne bomo uklanjali glav ter jih ne bomo nikdar. S takimi sredstvi je tudi še ne boste uničili prave narodne stranke in brez bojazni klicali bomo slej ko prej vam zapeljanim in vam zapeljivcem — ti slepec si, a ti slepar!

LISTEK

Pantheon.

Arabeske. Napisal Josip Jaklič.

XI. Mnemosyne.

Ker sem velik fantast, pripetila se mi je nekoč čudna dogodba.

Sprehajal sem se na večer po polji in občudoval šibeče se klasje. Po zraku so plapotali netopirji in nočni metulji so švigali krog mene. Vse to mi je navdalo srce z nekakim nenavadnim čuvstvom; in da bi mu dal duška, pričel sem opevati v polomljenih, a zato toliko bolj ognjevutih verzih celo naravo. Pozabil nisem niti zvezd, niti lune, niti večerne zarije; opeval sem netopirje, črva, dà, celó rujavemu hrošču in vlažni krastavici sem posvetil jedno kitico.

Ko pridem domú in grem naglo mimo velicega zrcala, zdí se mi, da sem zagledal v njem znan obraz, o katerem se vender nisem mogel takoj spomniti, kje da sem ga uže videl. Kakor se spodobi omikanemu človeku privzdignem lahno klobuk in s prijaznim glasom zamrmram obični pozdrav. Tudi on stori isto. Beseda dá besedo in pričneva se razgovarjati.

Zvedel sem iz njegovih ust, da je bil nekaj

najbližji moj prijatelj, katerega sem pa v teku let popolnoma pozabil. Bil je dokaj mlajši od mene in ravno tak kakor jaz, ko sem bil toliko star kot on sedaj.

Pripovedoval mi je povest svojega življenja, iz katere sem si pa zapomnil samó en odlomek.

„Nekdaj“, takó je pričel, „peljal sem se s svojim očetom iz domače vasi k oddaljenemu sorodniku, kjer je bila ravno nekaka svatovščina. Zakaj me je oče seboj vzela, ne vem, in kje je bilo, sem uže tudi pozabil. Gostje so se v izbi veselili in zabavali, a mene je gnalo ven na prosto, kjer se je igralo dekletce, toliko staro kot jaz. In igrala sva se, drvila se po dvorišču, skrivala se drug drugemu in veselo prepevala. In stara siva mačka igrala se je z nama in zadovoljno predla, ko sva jo gladila po hrbtu. A z dekletcem sva se božala po licu in pravila si o igračah, katere imava domá. Bila sva takoj najboljša prijatelja in obljubil sem ji, da pridem enkrat s svojim očetom na njen dom in ji prinesem v dar lesenega konjička in lepo rudečelično punčiko, ki zna takó lepo rékati: „Mamá“, ako je črez sredo stisneš. In tudi ona mi je obljubila lepo belo grlico in majhno črno máčico, ki ima teko nežne nožice. . . . Svatje so se pričeli razhajati in tudi jaz sem se usedel s svojim očetom na voz. Jokala sva obá, i jaz i moja nova prijateljica, ter si poslednjikrat stisnila ročice. . . .“

„In zdaj?“ vskliknil sem mahoma jaz. Povest se mi je zdela takó znana.

„In zdaj?“ ponovil je moj prijatelj v zrcalu zategnjeno. „No zdaj?“ . . . V očesu se mu je zalesketala drobna solzica, a otrl si jo je naglo in umolknil. Vzel je iz žepa tabatière ter si sesvalkal cigareto, mej tem pa je sarkastično zakrivil ustnice ter pričel živžgati:

„Die holden Wünsche blühen
Und welken wieder ab,
Und blühen und welken wieder,
So geht es bis an's Grab.“

Takoj sem se usedel h glasoviru in pričel igrati isto kitico. Potem pa sem se zopet vstopil pred zrcalo, da bi se poslovil od svojega najboljšega prijatelja. A bil se je uže razkadil v meglen dim in ostalo mi ni od vsega ničesar drugtega, nego medel spomin na dogodek iz svojih mladih let.

Pisma iz Rima.

(Pise Tihomil.)

VII.

Bil je krasen dan meseca sušca. Sive megle so se vlačile po dremajoči rimski „Campagni“, ko smo se nekateri tovariši zgodaj zjutraj z železnico odpeljali iz Rima proti jugovzhodu. Polagoma so prodirali izza Albanskih vrhov žarki vzhajajočega solnea

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. avgusta.

Mladočehi in realisti. Razpor mej Mladočehi in realisti traje dalje. Sedaj se je borba prenesla s političnega na literarno polje. „Narodni Listi“ so začeli realiste napadati zaradi tega, ker nekateri učenjaki te stranke dvomijo o pristnosti kraljevogradskega rokopisa. Očitali so jim, da so podkupljeni od vlade, ki dela na to, da se povsod izbrise češka preteklost. Realistično glasilo pa tudi ne molči, temveč „Narodnim Listom“ odgovarja, da so njih trditve le grdo sumničenje. Sicer pa Mladočehom ni za pristnost kraljevodvorskega rokopisa, temveč le za to, da oblatijo realiste. „Narodnim Listom“ ni na blaginji naroda, temveč jedino na tem, da se kadi nekaterim radikalnim osebam. Tako postopanje provzročuje, da se stranka ne krepi, temveč le slabi, cepi in ruši. — Vidi se, da se razkol mej realisti in Mladočehi ne bode več dal poravnati, temveč bode prišlo do tega, da se stranki popolnoma ločita.

Ulični napisi v Brnu. Pojasnili smo že čitateljem svojim, kako je z napisi v Brnu. Na tamošnji deželni hiši je bil tudi jedino nemški napis ulice, katerega je bilo dalo napraviti nemško strelsko društvo. Ko so pa začeli Čehi zahtevati dvojezične napise, je deželni glavar spoznal, da ni umestno, imeti na deželni hiši jedino nemški napis ulice. Vprašal je zatorej mestno županstvo, kako je s tem napisom. Ko je dobil odgovor, da napis ni občinski, ga je dal odstraniti. Nemški listi niso prav zadovoljni, da je deželni glavar to storil. Po njih mnenju bi bil moral čakati, da vse instance odločijo, kako naj bode z napisi v Brnu. Celó neki vladni list misli, da ni bilo potreba take naglosti. Moravski deželni glavar je pa sam nemški liberalcec in je ta napis dal odstraniti le zaradi tega, ker se boji, da bi dal povod kakim agitacijam proti deželnemu odboru, ki ga trpi na hiši. Želeti je, da bi deželni glavar našel mnogo posnemalcev posebno mej posestniki. Če se jih bode mnogo branilo samo nemških napisov, bode mesto moralo napraviti dvojezične.

Plener in vredenje valute. Pri svojem govoru v Hebu je Plener tudi omenil valutno vprašanje. Njemu se ne zdi čudno, da ima zlato ažio, ker sam zakon še ne vredí valute, treba je začeti izplačevati v zlatu, potem bode ažio izginil. Modrost vodje levičarjev je pač velika, le tega ni povedal, kako dobiti potrebno zlato za izplačevanje v gotovini. Plener mora pač vedeti, da je to glavna točka, drugo je vse postransko. Nadalje je ta levičar se izrekel proti temu, da se poprej zakonito uvede krona veljava, predno se začne izplačevati v gotovini. Samo zmešnjave bi se s tem napravile. V tem ima morda Plener prav.

Češka kmetska stranka. V sredo so bili v Kolinu razni vodje češke kmetske stranke, mej njimi J. Potočka in St'astný. Govorili so o tem, da

se kmetska stranka popolnoma samostojno organizuje, postavi svoje kandidate pri vseh volitvah. Nedavno se je kmetska stranka še pogajala z Mladočehi, ali pogajanja niso imela nobenega vspeha. Kmetska stranka zahteva, da Mladočehi odločneje postopajo v državnem zboru v korist kmetskega stanu, se popolnoma ločijo od realitov, katere naj polagoma izpodrinejo in njih mandate prepusté kmetski stranki. „Selske Noviny“, ki so glasilo kmetske stranke, v vsaki številki hudo napadajo Mladočehi, očitajo jim, da niso držali dane besede. V Kolinu se osnuje nov list kmetske stranke pod vodstvom J. Potočke. St'astný bode kandidoval pri dopolnilni volitvi v Příbramu.

Volitve v Dubrovniku. V kratkem bodo občinske volitve v Dubrovniku v Dalmaciji. Hrvatje so se za trdno nadejali, da zmagajo, ali zadnji čas so se za-nje stvari jako neugodno zasukale. Srbi v Dalmaciji navadno podpirajo Italijane in tako bode tudi v Dubrovniku, kjer so že sklenili kompromis z Italijani. S takim postopanjem pa Srbi le škodujejo sebi. Hrvatje jih sovražijo, Italijani jih pa poznajo tako le pri volitvah.

Razpor mej pruskimi Poljaki je jako po godu Nemcem. Sedaj je v nemškem državnem zboru 20 Poljakov, kolikor jih še nikoli ni bilo. Nemški listi se pa nadejajo, da pri prihodnjih volitvah Poljaki nekaj mandatov zgubé, ker bodo postavili dvojne kandidate. V ožjo volitev prideta potem v več krajih jeden Nемеc in jeden Poljak. Več Poljakov se pa ožje volitve ne udeleži in tako je izvolitev Nemca zagotovljena. Mi želimo, da pisava nemških listov Poljakom že sedaj odpre oči, da se sporazumijo in pri vsakih volitvah vzajemno postopajo. Obe frakciji naj bi gledali, da nasprotja za časa mej seboj poravnata. Vsaka naj nekoliko prijenja. To je tudi lahko mogoče, ker pri Poljakih ne gre za nobeno načelno nasprotje, temveč le o taktiki. Pruskim Poljakov dosedaj še ni okužil liberalizem, ki bi onemogočil složno delovanje.

Sijamski kanal. Poslednja leta je vse govorilo o panamskem kanalu. Čitalo se je, kako napredujejo, dokler ni vse podjetje napravilo banke-rot. Sedaj se pa napravlja novo tako podjetje, ki pa seveda ne bode tako velikansko. Francozi se pogajajo s Sijamom, da se jim dovoli napraviti prekop skozi Malajski poluotok, da bi potem ladije s Kitajskega lahko vozile naravnost v Saigon. Izognile bi se velikega ovinka. Ta kanal bi bil kacic 50 angleških milj dolg. Francozi so že jedenkrat se pogajali s Sijamci zaradi tega kanala, ali so Angleži vso stvar preprečili, bojé se, da angleški Singapore zgubi potem vso kupčijo. Sedaj pa v Sijamu odločuje francoski vpliv, zatorej je pa upati, da Sijamci ne bodo stvari ovirali. Začelo se bode torej novo podjetje. Kmalu se osnuje kaka nova družba. Da bi se le poštenje postopalo, kakor se je pri Panami, da zopet ljudje ne zgubé velikih svot, katere so težko privarovali.

me glene plasti, ki so se porazgubljale po samotnih dolinah in spajale v male oblačke, katere je lahni vetrič odnašal na lahkih perotih čez pontinsko močvirje proti morju. Na levo in desno ob železnični progi vstajale so iz tožne ravni osamele sive razvaline starorimskih grobišč in dolga vrsta vodovodnih obokov, spominjajoč na pomenljivi rek: Sic transit gloria mundi. V ograjah so še sanjali o pustem ločju dolgouhati osličji, ki so predremali hladno in rosno noč pod milim nebom. Tu in tam je postajal za sivo čredo rogata živine in ovac ogorel pastir v plašču iz kozje kože, s klobukom širokih okrajev in špičastega dula na črni kodlji razmršenih las, opirajoč se na dolgo palico, kakor da bi ga bil pozabil stari Pan v melaholični pustinji. Na levi in pred nami vspenjalo se je višje in višje zeleno Albansko gorovje z belimi vilami in črno-sivimi mesteci.

Ob vznožju zelenečih vinskih gor in oljkinih vrtov prisopiha hlapec po debeli uri voznje do mesteca Velletri, ki sloni ob strmi rebri Monte Artemisia v divnem kraju slovečih vinogradov in oljkinih nasadov. Tu se odcepi lansko leto dodelana železnična proga med Volškim gorovjem in pontinskim močvirjem do Terracine ob morju. Ob tej črti leži pod sivimi skalami Volških gorá pozabljeno mesto v grobni tišini pontinskega barja — Ninfa, Pompeji srednjega veka, kamor nas je vlekla rado-

vednost in želja po gorskem čistem zraku, katerega pogrešamo v Rimu.

Potniki po Italiji navadno hodijo izhojena pota, katera jim narekujejo razni potopisci. Ti opisujejo z večjo in manjšo natančnostjo glavne postaje ob veliki cesti, prepisujejo jeden od družega; toda še je na stotine mestec in zakotnih bivališč, katerih ne omenjajo plačani potopisci, ki navadno le iz železničnega voza opazujejo kraje in ljudi. Toda obišči od sveta ločene kraje, kamor se malokdaj zaleti tuji popotnik, tu najdeš še mnogo znamenitih predmetov, ki spominjajo na minole čase. V tem oziru so zanimivi kraji v Volških gorah, katerih se je potnik rad ogibal zaradi roparskih čet. In ravno po teh tihih, skrivnostnih, otožnih gorah hoteli smo se izprehajati kot tujci med priprostim narodom, ki živi še dandanes neko naravno-divje, prosto življenje. Zato smo jo mahnili peš po dolgem ovinku preko starega Kori-ja in Norme do Nimfe, po divji pustinji, podobni kranjskemu Krasu. Izstopili smo na postaji Kori, ki pa je od mesteca istega imena oddaljena celo uro. Slučajno smo dobili na kolodvoru bradatega kmeta, ki je bil s tremi osličji, vpreženimi jeden za drugim v vegast voz, pripeljal dračja, sena, slame in družih drobnjav na kolodvor. Takoj nas je spoznal kot tuje v „blaženi“ Italiji ter se ponudil, da nas za malo drobiža potegne do Korija.

Cerkveni letopis.

Španjake novice.

Nedavno sta vstopila v samostan Fulgencij Maria Taberero in Klavdija Viskaj, ki sta dolgo let preživela v najsrečnejšem zakonu. Ogromno svoje premoženje sta porabljala za dobre namene; nebrojno redov in kongregacij sta podpirala. „Sem. cat.“ piše, da je malo družin, koder bi vladala tolika ljubezen do Boga in koder bi se veliko bogastvo tako lepo rabilo. — Fulgencij je vstopil v jezuitski novicijat v Karrisonu; Klavdija, njegova soproga pa je sprejela redovno obleko pri salezijankah. — Avgušinski menih č. o. Teodor Rodriguez je iznašel jako rabljiv stroj, s katerim se bode lahko zabranilo, da vlak ne bo trčil ob vlak. V Eskorijalu so poskušali ta stroj in v vsem se je obnesel. Poskusi se bodo nadaljevali na železni cesti. — Kanonična preiskava čudežev, ki so se zgodili na priprošnju v sluhu svetosti umrle Katarine Thomas z Mallorke, se je nedavno pričela. — „Sem. cat.“ se vprašuje v zadnjem svojem broju: kakršna bo španjska družba ob koncu 20. stoletja. In na to odgovarja: Logika in morala se vedno bolj izgublja; veronauka tam, kjer ga je najbolj potreba, najbolj manjka in tu ustanavlja minister 43 stolic za telovadbo. Tako bodo klovni namestovali in zastopali učenjake. — Protestantje niso zadovoljni še s tem, kar so dosegli. Sedaj skušajo razširjati raznovrstne knjižice krivoverske vsebine mej ljudstvo. — Liberalni poslanec D. Nikolaj Marija Serrano je sprožil misel, naj se osnuje katoliško vseučilišče, ki naj bi bilo popolnoma neodvisno od osrednje vlade. Značilno je, da tudi liberalcec išče temelja za nezavisnost — v katoliških načelih. — Španjska konjica časti kot svojega patrona Santjaga (sv. Jakopa). Tudi letos je imela lepo slovesnost ob njegovem godu. Po sv. maši, ki jo je maševal prevz. nuncij mons. Krettoni, se je podal oddelek častnikov k njemu in mu izročil krasen kelih v dar „v spomin tega dne in neomahljivega spoštovanja, ki ga imajo katoliški vojaci do nj. Svetosti in nj. vrednega namestnika“. Lepo in posnemanja vredno!

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna VIII. velika skupščina dne 26. julija 1893
v Sežani na Krasu.

X.

Družbini šolski zavodi.

4. Ako slišimo in čitamo o toliko številnih darovih, ki leto za letom — osobito pa v zadnjem času — dohajajo družbi, izvedeli bi tudi radi, kak sad rodé. Usojamo si, popeljati čé. skupščinarje in družbenike po naših učnih in vzgojevalnih zavodih, da se prepričajo, koliko je že družba dosegla. Tu nam ne kaže opisovati zgodovinskega razvoja teh zavodov iz prejšnjih let — o tem že sproti poročajo Vestniki — dodati nam je le o njih delovanju v preteklem letu.

(Dalje v prilogi.)

Pot je bila še dolga pred nami, časa le jeden dan, zato se nismo pomišljali ter zlezli na rebresa lesenih kól, ki so škripala in javkala, kakor v Suhi Krajini o sv. Jerneju po ilovnatih drčah. Italijan nima usmiljenja s svojo potrpežljivo živinico. Naloži tovorov, da se žival zlekuje poč težo, in potem še svoje lene kosti razpoloži po vrhu ter malomarno vleče dim iz male pipice, ki ga spremlja povsod, kakor besaga našega Hrvata. Tudi naš voznik je bil pravi sin kršnih Volških vrhov. Došli smo namreč njegovega znanca, ki meni nič, tebi nič zajaše sprednjega sivca — in šlo je čez reber in klanec, kakor bi za nami gorelo. Uboge naše kosti in prazni želodeci, kajti to jutro smo bili zavžili vsakdo le goste požirke mokre megle!

In vendar krasna voznja v oprhneli slami, med zelenim grmovjem, sivimi oljkami, temnimi pritlikovimi hrasti, cvetočimi breskvami in pomerančnim drevjem, na katerem so rumeneli zoreči sadovi. Iz daljave nas že pozdravlja sivo zidovje starega Korija, ki čepi na strmih skalah apnenca, kakor sračje gnezdo v suhi rogovi ostarelega gabra. Navadno po Evropi leže mesta v ravninah ob vodah, v Italiji so zidali stara mesta na vrhovih gorá, kjer veje čisti, zdravi zrak in kjer predniki tega niso storili, pokorili so se njihovi potomci. Zato imajo stara italijanska mesta, rekel bi, predrzna, resna in ponosna lica s sivimi bradami oljkinih nasadov. Enako

na škodljive gmotne nasledke teh grdih dejanj in pozivljam vse dobro misleče, naj vplivajo na vso moč na to, da se ne bodo ponavljali napadi, katerih so do zdaj krive bile le posamezne brezumne osebe. Ob enem pa svarim pred takimi izgredi z ozirom na ostre kazni, s katerimi žuga občni kazenski zakon. Ako se pa ne vporablja določila občn. kaz. zakona glede takih dejanj, bode e. kr. glavarstvo v zmislu §. 11. ces. ukaza z dne 20. aprila 1854 postopalo brezobzirno proti vsem hudodeleem. O. kr. okrajno glavarstvo. V Gorici dne 9. avgusta 1893. O. kr. namestniški svetovalec vitez Bosizio l. r. — Ta-le razglas zapovedalo je glavarstvo nalepiti po okolici. Ljudem, ki poznajo količkaj razmero mej Gorico in okolico ni treba nikakega pojasnila.

(† Pogreb č. g. Jerneja Babnika) se je večeraj ob 8. uri zjutraj prav slovesno izvršil. 26 č. gg. duhovnikov in bogoslovcev je od blizu in daleč prihitelo, da so rajnemu tovarišu skazali zadnjo čast in ljubezen. Od stolnega kapitola ljubljanskega sta bila navzoča p. n. preč. gg. prelat dr. A. Čebašek, rajnega posebni prijatelj, in kanonik dekan J. Flis. Domači farani so do zadnjega kotiča napolnili svojo precej veliko cerkev ter s tem pokazali, da so rajnega gosp. župnika res srčno ljubili in visoko spoštovali. Tudi iz Ljubljane je prišlo veliko znancev in prijateljev svetnega stanu. Ker je ranjki volil večino svojega premoženja Marijanišču, prihitelo je k pogrebu tudi lepo število sirot, da se mu takoj z molitvijo pokažejo hvaležne za njegovo dobroto. — Sprevod je vodil p. n. preč. gosp. kanonik-dekan Flis, kateri je tudi v slovesno-resnem govoru opisal delovanje rajnega v dobrovski fari in živo naslikal srečo duhovnikovo, kateri umrje tako blažene smrti kakor rajni gospod župnik. Ljudstvo je vidno ganjeno sledilo prepričevalnim besedam g. govornika. Slovesno črno sv. mašo je opravil p. n. g. prelat Čebašek. Pred župniščem in na grobu so pod vodstvom č. g. kapelana Tom. Rožnika domači dijaki prav lepo zapeli dve žalostinki. — Naj blagi rajni v Gospodu mirno počiva! Lepi dobrovski fari pa želimo, da prav kmalu dobi njemu vrednega naslednika.

(Nova fara.) Ministerstvo za uk in bogočastje je pritrnilo, da se spremeni dosedanja kapelanija Šturje na Vipavskem v samostojno faro.

(† Ivan Simčič.) S Krasa, 19. avgusta. Ravno-kar so prejela šolska vodstva sežanskega okraja tužno vest, in jednako tudi vsi duhovnijski uradi, da je preminol po kratki in hudi bolezni preblagorodni in zaslužni e. kr. okrajni glavar Ivan Simzig (Simčič) v Trstu, v Villa Igea, Via navali. Pokojni je bil rojen v Gorici leta 1836, sin učitelja na e. kr. vadnici, rojenega v slovenskih Brdih onostran Gorice. Bil je priden v gimnaziji, obiskoval je potem vseučilišče, postal je, dovršivši juridične izpite, tajnik pri goriskem magistratu; kmalu pa se je obrnil v državno službo, menda zato, ker mu irredentovska klika, katera še zdaj vodi mestne posle, kot avstrijskemu rodoljubu ni ugajala. Postal je okoli l. 1880 e. kr. okrajni glavar v Pazinu, kjer je imel, kakor mi je blagi pokojnik sam pravil, radi tamošnjih lahonskih in karnelskih rogoviležev težavno stališče, in je bil na svojo prošnjo 1891. leta prestavljen kot e. kr. okrajni glavar v Sežano, kjer je služboval komaj dve leti. Bil je tudi izgleden kristijan, prav kot njegov oče učitelj; vsaj so bili večinoma vsi stari učitelji v resnici pravi krščanski pedagogi. Ranjki Simčič ni hodil le k uradno naznanjenim svetim mašam, ampak v lepo spodbudo vsega krščanskega občinstva redno tudi ob nedeljah in praznikih ter je v tem oziru dajal lepši vzgled, nego njegov v tem oziru ne baš vzgledni prednik. Tudi slovenskemu uradovanju je bil precej pravičen. Uljuden je bil v svojem uradnem občevanju. Jednako je rad ustrezal vsem pravičnim zahtevam duhovščine, katero je zelo spoštoval, kakor je imel tudi dopisnik sam priliko, se tega osebno prepričati. Z jedno besedo, bil je čist značaj, vrl kristijan in vesten uradnik. Živel je lepo v samskem stanu; pri sebi je imel dve jednako vzgledni sestri, kateri ste mu ljubeznjivo stregli, kateri je on tudi zelo cenil. Pogostoma ste bili videti ne le ob nedeljah, ampak mnogokrat tudi ob delavnikih v cerkvi. — Lahko si mislite, kako hud udarec je ta prehitra smrt za njegovi dobri sestri in brata, ki je profesor na e. kr. višji gimnaziji v Gorici. Bog daj Avstriji mnogo takšnih vernih in vestnih uradnikov, kot je bil blagi pokojnik. Večni mir njegovi blagi duši!

(Radeški most.) Deželna vlada je dala dovoljenje, da se zgradi železen most čez Savo pri Ra-

dečah. Spodnji rob železnih nošajev mora biti 5-7 metrov nad ničlo Potočinovega vodomera, ker se je poizvedelo, da ob poudnji vodno površje meri počez 7600 metrov, in bi se vsled zajezenja še nekoliko povečalo. Nadalje zahteva vlada, da se leseni koli ob grajenju tako zabijejo, da ne bodo ovirali plovljenja s flosi. Ravno tako tudi odlaganje stavbenega materijala na obeh obrežjih ne sme ovirati prometa po cestah. Most se mora narediti v enem letu. Pogoji, pod katerimi se dá državna podpora 30.000 gld., se še le določijo. Na ugovor gospe Marije Potočin, katera hoče odškodnino za svoj brod, kateri vozi sedaj čez Savo, se ni oziralo, ker stvar ne spada pod upravno judikaturu. Kranjski deželni odbor je vsled tega razpisal oddajo del za mostne konce in predmostje, kateri deli sta cenjeni na 28.000 gld. Pismene kolekovane in zapečatenane ponudbe naj se vložé do 16. septembra t. l., ob 12. uri opoldne, do deželnega odbora. Načrti, stroškovniki, stavbeni pogoji se lahko ogledajo pri deželnem stavbinskem uradu v deželnem dvorcu v Gosposkih ulicah št. 2. Ponudbe morajo zunaj imeti napis: „Ponudba za podstavo radeškega mostu“. Ponudbi je priložiti 5% varščino v gotovini, hranilničnih knjižicah ali vrednostnih papirjih, ki se ne smejo zaračunati višje imenske vrednosti. V ponudbah morajo izrecno ponudniki povedati, da poznajo stavbene pogoje, in v procentih, koliko prijenjajo. Deželni odbor si pa pridržuje pravico, da oddá delo, komurkoli hoče, brez ozira na popust, in da sme razpisati tudi nevo obravnavo.

(Krvav ples, in kdo ga je kriv?) Iz Radohove vasi na Pivki: Sv. Lorena nedeljo, 13. t. m., je bil shod ali patrocín v Radohovi vasi v slavinski župniji. Po pivški in barkinski navadi je bila tu tudi velika godba in ples. A kakor se ples nikdar z rožnim vencem ne konča, se tudi omenjeno nedeljo z „Zdravo marijo“ ni zaključil. Petelinjski fantje so nekateri prišli natrkani domov, v Petelinjah so pijančevanje nadaljevali, dokler ni prišlo zaradi neke Herodijadine hčere do grozovitega poboja in klanja. Deset fantov se je spoprijelo v v gostilni, pometalo si najprej steklenice in kupice v glave, potem pa so se klali in mesarili z noži in „fovči“, da so sobne stene in strop s krvjo tolikanj oblite, da bodo morali omet poprej od njih odkrušiti, če jih bodo hoteli izbeliti. Bilo je pravo klanje Jarnejeve noči! A ni bilo še dovolj. Boj se je preselil na prosto. Tu pa so se pokali in klali kar s seponi in plenkačami, če je že kdo o takem slišal. Grozen prizor! Vsa vas je skup vrela in klicala: „Pomagajte, kdor je živ!“ Deset je bilo junakov, pet zoper pet; a vseh deset je strašno oklanih. — Gosp. okrajni zdravnik jih je v ponedeljek celo dopoldne šival in operiral in zmival. Vse je bilo razrezano, razmesarjeno in razparano, — jeden pa toliko, da je celó g. doktor nad njim obupal, ker bila mu je vsa črepina v možgane vdrta in je ležal v popolni nezavesti. G. duhovnik šentpeterski, ki je bil poklican, jih dét v sv. olje, našel ni toliko nekravega prostora, kjer bi jih bil mazilil s sv. oljem. Ko jih je g. zdravnik zašil, pristopili so orožniki in dva odpeljali v Postojino v zapor, izmej katerih je jeden kot „corpus delicti“ na rami nesel krvavo plenkačo, drugi krvavi sepon (motiko); jeden šel je samoč pred njimi. Štirje med njimi — trije bratje matere-vdove — leže razmesarjeni doma, dva mej njimi menda ne bosta ušla smrti, drugi so zbegnili. Uboga, milovanja vredna vdova! — Kdaj bode vendar tega pogubnega plesa konec, in kdo ga je kriv? Povém Vam, kakor pametni in previdni možje izmej ljudstva sodijo sami. Oni pravijo: V prvi vrsti so tega kriva županstva, ker za par soldov dovoljenja za ples prodajo svojega županstva čast in veljavo in tukaj svojega bližnjega krvno in dušno ceno. Drugič leti ta krivda tudi na župne predstojnike, ker jim je bilo v lauskem postnem pastirskem listu izrecno veleвано, da se cerkvene slovesnosti ob shodih ali patrocinih nikakor ne vjemajo s plesom in pijančevanjem, in da mora jedno ali drugo izostati. In poslednjič je prizadeta visoka vlada sama, ki celó na prošnje in temeljite dokaze, kako poguben je ples za mladino na duši in na telesu, ne jemlje nikakega ozira, prepustivši zaslepljenim občanom vse žalostne nasledke. — „Videant ergo consules!“

(Nevarno bolebita.) ako smemo verjeti govoric, preč. g. Adolf Harmel, blagi dekan komenski, pa č. g. Štefan Faganelj, vikar v Biljah. Oba č. gg. priporočamo znancem in prijateljem v blagohoten memento. Bog jima povrni kmalu ljubega zdravja!

(Spomin 18. avgusta.) Naš dopisnik piše s Krasa: Čudna zgodba se bere v spisu mažarske vstaje iz leta 1849, to je v prvem letu vladanja cesarja Frana Josipa I. Dne 18. avgusta po noči rojstnega dne Njega veličanstva cesarja se je namreč pri vasi Uj-Peči blizu Temešvara iz višav spustil cesarski orol v tabor bana Jelačića, kjer so ga junaški graničarji z največjim vzklikom vjeli, in potem ga je kot srečno znamenje sam ban (Jelačić) živega cesarju prinesel. To se je zgodilo pet dni po kapitulaciji Görgerja pri Vilagos-u (13. avgusta), v katerem poslednjem trgu je omenjeni puntarski velitelj položil svoje orožje pred ruskim generalom Paskevičem z 28.000 možmi in 142 topovi. Kako se pa vrača zdaj junaškim Hrvatom njih zvestoba? Oj, ban Jelačić bi se obrnil zdaj v grobu, ko bi videl počenjanje Mažarov v njegovi domovini. Pa vsaka sila do vremena!

(Pohujšanje.) Z Dolenjskega, 20. avgusta: Vsakega vernega katoličana boli srce, če vidi, da se ob nedeljah tudi med službo božjo tikoma pri cerkvi, v kateri se obslužuje farna služba božja, kamen razbija in zida, da daleč okrog jek odmeva, kakor bi šlo za stavo, kdo bo večji hrup uganjal, kakor se to godi na dolenski železnični progi ob St. Lorencu; samo nekaterih višjih gospodov ne boli, kateri so po državni postavi zavezani čuvati, da se nedeljski mir ne kali in služba božja ne moti! Sevéda, kdor ima zagotovljen svoj kruh po paragrafi, tak se ne meni za cerkvene in božje zapovedi, pa tudi takim kruhek večkrat izpodleti. Čudno je res, v cerkvi se prepeva cesarska himna, pred cerkvenimi vratmi se pa na duške kamen razbija; ali tudi to velja v proslavo našega ljubljeneega cesarja, da bi ga Bog ohranil še mnogo let?! — Videant consules!

(V Kobaridu) nameruje vlada ustanoviti sodišče in davkarijo. Vendar!

(Lahonska surovost.) Poroča se nam: Da je Sežana res ves naroden trg, je bilo videti že na dan skupščine 26. julija t. l., ker je sprejel tako slovesno zborovalce družbe sv. Cirila in Metoda in ima sploh le slovenske napise na svojih prodajalnicah. V gostilni g. Jožefa Štolfe sem pa videl lep sled italijanske omike. V tej narodni gostilni imajo tudi sliko očeta Bleiweisa, slikano na platno. Pred nedavnim časom je pa gotovo neki Lahon, ki se baha tudi z „avita coltura italiana“, prereral sliko Bleiweisovo na obrazu in na rokavu, tako da jo je zdaj grdo videti. To je maslo laške kulture! — Jednako so neki Lahončki v isti gostilni vlili vina v pušico, v katero se nabira od gostov podpora za družbo sv. Cirila in Metoda, vsled česa se je mala lesena pušica razlepila, da so novčiči vñ padali. Da bi jih „muri“!

(Utonil) je dne 20. t. m. v Ljubljani mlad pastir z Vrhlike pri kopanju. Čez jedno uro so ga mrtvega potegnili iz vode.

(Namestnik glavarja Simčiča.) Iz Sežane: Začasno bo vodil posle e. kr. sežanskega glavarstva g. Edmund Fabijani, ki je prisostoval kot e. kr. komisar VIII. skupščini družbe sv. Cirila in Metoda dne 26. julija t. l. v Sežani. Ta gospod je rojen v Štanjelu na Krasu iz visokorodne družine Fabijanove (vulgo Serzentove), še mlad in zelo nadarjen. Z odliko je dovršil svoje izpite. Vešč je vsem trem deželnim jezikom, slovenskemu, hrvaškemu in laškemu, da nemškega, ki ni naš deželni jezik, pa se vendar kot pav tudi v Primorju še odveč po uradnih in šolah neopravičeno šopiri, niti ne omenim! Upamo, da bo omenjeni gospod tudi svojemu slovenskemu narodu in § 19. pravičen; tako se sme zanašati na spoštovanje in zaupanje od strani slovenskih Kraševcev. V to ime srečen začetek in na-predek!

(Presv. cesar je pomilostil) dne 18. t. m. 61 kaznjencev v raznih kaznilnicah, odpustivši jim kazni, katero bi še morali presedeti, in sicer v Ljubljani 2 in v Begunjah tudi 2.

(Volitev župana in podžupanov.) V Grgarju volili so 14. t. m. novega župana in nove podžupane. Županom bil je voljen enoglasno g. Jožef Doljak. Podžupani pa gg. Franc Doljak, Stefan Boštjančič, Jožef Čej in Stefan Gadnik. Živeli Grgarci v svojem edinstvenem postopanju.

(Glas izmej občinstva.) Ko na eni strani vlada največja previdnost in se vporablja vsa sredstva, da se ubrani vhod kužnim boleznim, opazuje se na drugi strani, zlasti gledé delavcev največja brezbriznost. Veliko brezbriznost opazuje lahko človek tudi pri zgradbi nove bolnišnice, kjer delavci

1. Najstarejše je družbino zabavišče ali otroški vrtec v Celji. Po došlem naznanilu naše celjske podružnice vpisalo se je vanj 66 otrok. Pod spretnim vodstvom č. šolskih sester je vrtec lepo uspeval.

2. Zabavišče pri Sv. Jakobu v Trstu je začetkoma sprejelo nad 80 otrok, katerih se je radi pretesnega prostora v zmislu dotičnih šolskih predpisov moralo dokaj odsloviti. Ker se je vrtnarica Antonija Nadlišek radi svoje močitve s 1. decembrom 1892 zahvalila na službi, imenovalo je vodstvo z dekretom od 24. novembra 1882 izprašano kandidatino Ivanko Mikota na njeno mesto, proseč prejšnjo vrtnarico, da ona s svojo izkušnjo in s svetom vpelje slednjo v njen novi delokrog. Radi požrtvovalnosti in lepih uspehov izreklo se je s posebnim listom gospici Nadliškovi vodstveno priznanje in zahvala. Omenjeno spremembo je visoko c. kr. namestništvo tržaško z odlokom od 16. dec. 1892, št. 20.758/VII. vzelo na znanje.

3. Za tržaške razmere je omenjeno zabavišče res prepotrebno semenišče ljudski šoli, katere bi pa Slovenci še nobene ne imeli, ako bi se jih ne bila usmilila naša družba ter jim ustanovila „slovensko ljudsko šolo pri Svetem Jakobu v Trstu.“ Radi obilice šolsko-obveznih otrok slovenskih morali smo ta zavod razširiti. Po neumorni trudoljubivosti slavnega načelnštva ondotne moške naše podružnice najela in uravnala se je hiša št. 28 v ulici Giuliani tako, da so se združili vsi naši šolski zavodi pod jedno streho, kar se iz pedagoško-didaktičnih razlogov ni smelo več odlašati: dočim so bili prej posamezni razredi raztreseni po raznih hišah. Pri tem predelavanji sta si stekla osobite zasluge gg. inženér Zivic in trgovec Žitko. Vsem bodi iskrena vodstvena zahvala! — Ker je učila skušnja, da se za I. razred zglasuje nad sto otrok, odprli smo v tem razredu vsoprednico. Dné 25. avgusta 1892 je učitelj Fran Delcott iz rodbinskih uzrokov odpovedal službo. Na tej čveterorazrednici je bilo torej dopolniti dvojno učiteljsko mesto. Vodstvu se je posrečilo dobiti v kratkem dve izborni učni sili. Z dekretom od 3. septembra 1892 je bil imenovan učiteljski kandidat Miroslav Pretnar in istega dné tudi kandidatinja Amalija Reichmanova. Te spremembe račilo je c. kr. namestništvo od 18. septembra 1892, št. 15.643/VII., vzeti v vednost. — Česar je vodstvo od leta 1891 prosilo, to se je letos doseglo. Naša šola je dobila pravico javnosti v zmislu § 72 državnega šolskega zakona od 14. maja 1869, drž. zak. št. 62. Tu hvaležno beležimo naklonjenost visoke vlade do nas. Minister za bogočastje in uk je učiteljici Delkin, uvažujoč njeno prejšnje uspešno delovanje na javnih šolah in sedanje priznal učiteljsko sposobnost za privatne šole — z razpisom od 5. marca 1892, št. 3240. Vrh tega je pa ta marljiva učiteljica letos napravila sposobnostni izpit tudi za javne šole. To važno pravico družbini šol je po naznanilu slavnega „Magistrato

Civico Trieste“ od 27. maja 1893, št. 25.785/VI., vsled reskripta c. k. namestništva od 22. maja 1893, št. 8221/VII., priznalo visoko c. k. ministerstvo za bogočastje in uk z odlokom od 22. aprila 1893, št. 7790. C. k. okrajni šolski nadzornik Iv. Dolinar obiskal je tudi lelos družbino šolo ter se v učiteljski konferenciji kaj pohvalno izrazil o napredku in o uzornem redu z naročilom, naj se o tem obvesti tudi družbino vodstvo v Ljubljani. Istotako je tudi prof. dr. Glaser večkrat nadzoroval pouk. V imenu družbe nam je danes prijetna dolžnost obema gg. nadzornikom izraziti dostojno zahvalo. (Slava jim!) — Kako neogibno potrebna je slovenska šola, razvidite č. zborovalci, iz števila otrok, ki so se vpisali: I. (a in b) razred 104, II. 81, III. 68, in IV. 65. Skupaj torej 318 učencev in učenk. (Čujtel!) Šolsko leto se je sklenilo 12. julija s preskušnjo, ki je navzočno gospôdo in roditelje popolno zadovoljila, kakor tudi zbirka ročnih del, ki so jih pod vodstvom svojih učiteljic izvršile šolske učenke.

4. Zabavišče v Rojanu. Tu nam je pripomniti, da sta menjali svoji službi vrtnarici Irma Fabijanijeva in Viktorija Kavčičeva. V začetku šolskega leta je slednja prevzela ta otroški vrt, a Fabijani onega v Pevmi, kar je c. k. namestništvo v Trstu od 25. septembra 1892, št. 16.091/VII. vzelo, na znanje. Vpisalo se je tu do 80 otrok. Z uspehom je zabaviščino vodstvo in načelnštvo Gretske podružnice povse zadovoljno.

5. Kakor smo lani napovedali, odprli smo vsled svoje prošnje do vis. c. k. deželnega šolskega sveta od 22. septembra 1892, šte. 1830, novo zabavišče v Greti. Z dekretom od 3. septembra 1892 imenovalo je vodstvo za vrtnarico Margareto Podkrajšekovo pod voditeljstvom učitelja - voditelja Mih. Kamuščiča, ki je tako imel vodstvo vseh ondotnih družbinskih zabavišč. Vse to je vis. namestništvo z gori imenovanim odlokom od 18. septembra 1892 vzelo v vednost.

Za oživotvorjenje in ponovljen obisk tega vrtea stekel si je posebno velikih zaslug bivši prvomestnik gretske podružnice Dragotin Martelanec, za kar mu je vodstvo kakor tudi ondotno načelnštvo s posebnim listom izreklo svoje priznanje in toplo zahvalo. Vpisalo se je dece do 54. Tudi z uspehom tega zabavišča je načelnštvo povse zadovoljno.

6. Gledé zabavišča v Pevmi pri Gorici smo že omenjali, da ga je v preteklem šolskem letu oskrbovala vrtnarica Irma Fabijanijeva, katera je — vsled poročil — v didaktičnem oziru imela odlične uspehe, boljše nego je pričakovati ali zahtevati v otroškem vrtu. Dece je bilo vpisane do 50.

7. Prevažno postojanko na slovensko-laški meji smo vstvarili s tem, da smo odprli novo zabavišče v Ločniku, za katero je imenovalo vodstvo z dekretom 4. oktobra 1892 vrtnarico Marijo Bunec. Dné 3. oktobra 1892 je naznanila goriška moška podružnica, da je visoka vlada dovolila odpretje

otroškega vrta, kateri se je pričel dné 10. oktobra 1892 z vpisanimi 38 gojenci. Č. skupščinarji si komaj mislijo, kako previdno je bilo tu postopati moškemu načelnštvu naše goriške podružnice, da bi se naša nakana koj v začetku ne preprečila. Ta zavod je zelo važen in potreben radi ondotne slovenske šole. Upati je, da vse napetosti ondotnih laških oziroma pollaščenih stanovalcev ponehajo, ko se bodo oni in slovenski roditelji prepričali, da naš namen ni sloveniti inorodnih otrok, nego le svoje otroke ohraniti svojemu narodu. (Tako je!) In pri tej priložnosti moramo zopet slovesno izjaviti, da naši zavodi ne sprejemljejo drugojezične dece. (Istina!)

Tako si upamo biti mi z vsakim narodom dobri sosedje, resnični prijatelji; tega od nas zahteva naša katoliška vera, tako jo umevamo mi! (Dobro!)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. avgusta.

(Koliko plačuje kranjska dežela za bolnike v izvenkranjskih bolnišnicah?) V proračunu za leto 1892 je bilo nastavljena svota 70.400 gl. za bolnike v izvenkranjskih bolnišnicah. Toda stroški so narasli in znašajo za celo vlaško leto 79.746 gl. 28½ kr., torej 9.346 gl. 28½ kr. več, nego je bilo proračunjeno. Bolnikov je bilo 3951. Na vsakega bolnika pride povprečno 23½ oskrbnih dnij — in 20 gl. 18½ kr. stroškov. Mej bolnišnicami je imela največ kranjskih bolnikov tržaška, namreč 719 (dnevna oskrbnina stoji tam 90-92); za njo so imeli največ Kranjcev zagrebški usmiljeni bratje: 360 (oskrbnina — 37½ — 75); zagrebške usmiljene sestre so jih imele 534, Brežice 378, Reka 247, Karlovec 191, Koprivnica 125, Osek 126, Pulj 101, Gradec 89, Celovec 76, Celje 83, Dunaj (splošna b.) 54 itd. — Stroški bodo brez dvojbe vsako leto naraščali. Vedno več naših domačinov išče v tujini dela in kruha. Kaj bo iz tega? — Vrh tega so pa nekatere bolnišnice jako drage in bi se že s tem mnogo prihranilo, če bi se tisti bolniki, ki se lahko prepeljejo, pripeljali domov. — Samo v Trst je bilo n. pr. vlaško leto treba plačati 18.357 gl. 18 kr., tedaj jako lepa svota, ki gre iz dežele. Mnogo je tacihi bolnikov, ki bi brez težav prepeljali se v Ljubljano, koder bi bili stroški malone polovico manjši.

(Goriški glavar) je izdal 9. avgusta razglas, v katerem toži o rastočem nasprotju med Gorico in okolico, bolje: med goriškimi Lahji in okoličanskimi Slovenci. Glasi se: Razglas. Primerilo se je v zadnjem času, da so bili goriški meščani na svojih izletih v okolice razžaljeni in tudi tepeni. Vsled tega nastalo je in še zmeraj rase nasprotje med mestom in kmečkimi občinami, kar je tem bolj obžalovati, ker so drugi na druge navezani. Ker taki dogodki lahko motijo javno varnost, opozarjam prebivalstvo

podobo ima mesto Kori, v stari zgodovini znano pod imenom Cora.

Roma je večna, a ne zaradi starosti, kajti mnoga mesta v rimski Champagni so starejša, njih zgodovina se zgublja v pravljicah o starih Pelasgih in Italcih. Tako trdijo zgodovinarji, da je Cora stala že leta 1470 pred Kristusom. Tu je rimska Troja, prizorišče junaških bojov Virgilijeve Eneide.

„Hos super advenit Volsea de gente Camilla, Agmen agens equitum, et florentes aere catervas, Bellatrix.“

V teh gozdih in logih oživé Turnus, Lavinia, Ascanius in zvesti Achates, tu se pričinja klasična zgodovina. Plinij trdi, da je mesto ustanovil Trojanec Dardanus, sin italskega kralja Koryta in Elektre, hčere Atlasove. Kot morilec svojega brata je bežal pred Siculom v Azijo ter zgradil Dardanijo, katero je vnuk njegov, Tros, imenoval Trojo.

Druga pravljica pravi, da so bratje Catillus, Coras in Tibur ali Tiburtus, sinovi Amfiarovi iz Argosa, prišli iz Grške v Italijo ter ustanovili Tibur, sedanji Tivoli, in Coro. V 7. knjigi Eneide pöje Virgilij:

„Tum gemini fratres Tiburtia moenia linquent,
Fratris Tiburti dictam cognomine gentem,
Catillusque acerque Coras, Argiva iuventus.“

Siva Akropolis (arx) sloni vrhu stožca na orjaških kiklopskih skalah davno minolih Pelasgov. Ljudje so morali imeti močne žile in kite, da so

zveкли te silovite klade v strmo reber s svojimi priprostimi sredstvi. V latinski zvezi Cora ni bila zadnja, ker se ni hotela pokoriti silovitemu Mariju, razsula je divja vojaška četa njeno zidovje; Sulla je zopet mesto obnovil. Do 15. stoletja, ko je Cora (Cori) postala „feudo del senato e popolo romano“, je ime tega mesta skoro pozabljeno. Sedaj slovi po močnem duhanu in sladkih figah.

V župni cerkvi sv. Petra je krstni kamen postavljen na paganski žrtvenik, na katerem reži glava pošastne Meduze. Tik cerkve na pečinah stoji še dobro ohranjen Herkulov tempelj iz Sullovih časov na močnih stebrih v dorskem slogu. Apolon, Eskulap, Sol, Jan, Eol, Fortuna in boginja pontinskih gozdov, Diana, so imeli tu svoja svetišča. Na trgu so vzdani v hišo štirje korintski stebri, ostanki starega tempeljna Kastorja in Poluksa. Starinoslovec zasledi še priče starih vodnjakov, kopališč in rimski most „della Catena“ čez deroči potok Picchioni.

Znamenita je cerkev iz 16. stoletja, posvečena sv. Olivi, rojeni v tem mestu. Obok pokrivajo krasne freske, predstavljajoče dogodke iz starega in novega zakona. Slike, s katerimi bi se smela ponášati vsaka stolna cerkev, je ustvaril neimenovan umetnik, ki je gotovo marljivo proučil Rafaelova dela v Vatikanu. Škoda, da je cerkev zapuščena; kupi kamenja in peska leže po zaprašenih kapelah, oltar je oropan, kakor na veliki petek, po dvorišču med starim samo-

stanskim zidovjem vrišče bosopeti otroci, kakor vrabci v prosu.

Dakle, pogumno naprej po grudasti cesti, ki se zvija po jarkih na levo in desno, gori in doli, ter vedno zožuje v kozjo stezo, naposled pa neha v blatni strugi, po kateri hudournik izpod vrha naša splav preko skal in slapov.

Zgoraj in spodaj nobene brvi, žabje luže med resjem in bičjem, blato se udara do kolena, a mi hočemo, moramo na drugo stran. Kaj sedaj? „Zgradimo most, trden kot jeklo in kost!“ Lahko rečeno, težko storjeno, kajti debelo uro časa smo morali valiti v strugo skalnate prage, predno smo premostili mlakužo. Srečno smo prvi prekoračili to žabje morje, celo življenje pa se boče gotovo spominjal tega dné tovariš iz nemške porenske pokrajine, ki se je sredi struge prevagal na okroglem kamnu ter viškoma zvalil, kakor je dolg in širok, v rujava lužo, da so vse žabe strahú zbežale iz blata na breg ter se z debelimi očmi po strani ozirale na nenavadno prikazen, ki je z vsemi štirimi otepala po vodi. Smeh je lomil vse, ko se je kot povodnji mož privalil iz tolmuna, sedel na sivo skalo ob bregu, globoko vzdihnil, prhnil izmed zob blatne vode, ter kremžil blatni obraz, kakor bi ga zvijal krč po vseh udih. Gledal je v svet, kakor miš iz moke, naposled se je moral sam smejeti svoji „žalostni podobi“.

(Dalje sledi.)

nimajo pitne vode. Piti morajo ali sparjeno in smrdljivo Ljubljano, ali pa hoditi v mesto na vodovod. Posestniki v bližini pa jim ne dovolijo vode, kar je pa tudi prav. Ako delodajalcem ni ležeče na tem, tem manjša je dolžnost posestnikov preskrbljevati njihove delavce s vodo. Posestnikom tudi ni za vodo, temveč njim je ležeče na tem, da se jim vodnjaki ne pokvarijo, ter tako sami ne ostanejo brez vode. Zato si usojamo pristojne oblasti opozoriti, da ukrenejo potrebno, da združeni podjetniki preskrbijo delavce s pitno vodo, in da posestnike v obližju zavarujejo pred surovostmi in grožnjami delavcev. Gospoda! vsakemu svoje!

(Spomin na katoliški shod v Novem Mestu.) Z Bele Krajine 20. avg.: Prišedšim dne 6. avgusta okoli enajste ure vrh gorjanske ceste, kako diven razgled se je odprl našim očem! Sicer nam je gosta megla zakrivala krasno našo Gorenjsko. Triglava, Stola, Grintovec in kamniških planin nismo videli; a toliko milejši je bil pogled na naše srednjo-Dolenjsko, zlasti na njeno metropolo, prijazno Novo mesto in njega okolico. „Oj bežite, ve meglice“, želeli smo peljajoč se proti vrhu po lepo izpeljani novi cesti in ko pridemo na vrh, sijalo je solnce tako ljubko na Novo Mesto in vso Dolenjsko od temnih kočevskih hribov do vinorodne Rake, od visokih gorjanskih gora do daljnega Zaplaza nad Čatežem, da je srce veselja zaigralo in nehote si izkličnil: dan kakor navlaš za katoliški shod, hvala Bogu! Zdelo se nam je, kako da nam kliče Novo Mesto: „dobro došli“, in mi smo odzvali: „bolje našli“. In našli smo bolje, kakor smo se nadejali. Okoli 4000 zbranega naroda prihitevskega iz raznih krajev Dolenjske! in ti izvrstni govori toliko vrlih plemenitih mož! V resnici praznik dolenjski! Novo Mesto pa naj z zlatimi črkami v svojo kroniko zapiše dan 6. avgusta 1893. Ta dan je in bo za Novo Mesto dan časti, dan zmage. Naj tudi kak neslanec z umazaniam peresom neumestne svoje dovtype o dolenjskem katoliškem shodu v svet pošilja, ne zamerite mu: ne more drugače. „Česar je polno srce, skozi usta vre“, pravi stara prislovica, a isto se tudi po prstih rado zliva na papir, da gre med širni svet; češ, poznajte me i drugod, doma že itak vedo, kedo, kaj in kakov sem. — Vam pa, častitim gospodom osnovateljem katoliškega shoda v Novem Mestu kličem bratskohrvatski: „Ruke uz posao, srdee k Bogu“! Na delo! Osnujte brez odlašanja katoliško slovensko politično društvo za Dolenjsko s sedežem v Novem Mestu. Sosednja Bela Krajina Vam bo zdatna in krepka podpora. Na svidenje v dan ustanovljenja!

(Pogreb) rajnega č. g. L. Urbanije, župnika žalinskega, bo jutri dne 23. avgusta ob 9. uri. Dan smrti je bil včeraj napak naznanjen. Umrl je rajni dne 21. t. m. ob 11. uri dopoldne.

(Cesta za gradom.) oziroma peš-pot s te ob Gruberjevem kanalu (za bramovsko vojašnico) proti klavnici, dobila je nov tir. Na prostoru pred Flöretovo hišo se je zadnji čas ves terén zasul in tako tudi vhod s ceste na stezo ter tako razširil prostor in s peskom posul, da se peš hodeči sedaj poslužujejo lahko za sprehode ob vodi prostornejšega pota, ki se bode izvestno s časom do klavnice še razširil, kar bi bilo le želeži!

(Častnim občanom) imenoval je trg Kobarid svojega rojaka g. Ign. Gruntarja, notarja v Ribnici.

(Nameščena) Goriška četrtletnika: č. g. Janez Makarovič, doma iz Bodreža pri Kanalu, pride za kaplana k župnej cerkvi sv. Roka v Gorici. Č. g. Friderik Kroupa, rodom Čeh pa v Komen za drugoga kaplana.

(Duhovne vaje) za učiteljice se prično v nedeljo 3. septembra (ne 6. septembra, kakor je bilo zadnjič rečeno). To pa naznanjamo zato, ker od več strani prihajajo vprašanja.

(Dopolnilna volitev.) Trgi: Bovec, Kobarid, Tolmin, Kanal in Ajdovščina bodo volili dne 5. septembra poslanca v goriški deželni zbor na mesto pokojnega g. Ivančiča. Počil je glas, da so se trije zjedini. Voliti namerujejo visokorodn. g. Alfreda Coroninija. Z veseljem podravljamo novice.

(Ad audiendum verbum.) Glavar goriški pozval je solkanskega g. župana, da zagovarja svoje postopanje na Velikospojnico. G. župan opravičil se je z bojaznijo pred novimi napadi in pretepi.

(Prekupovanje in tržni nered) zavzemata zadnji čas v našem mestu vedno večji krog. Tu se od mitnic dalje po predmestnih cestah od rane ure vse prekupuje na najvitejši način po branjevcih in branjevcih, oziroma njih — „agentih“, da je člo-

veka kar — groza, vozov se pa po cesti vsled drenja kar tare, da je ves promet za ljudi, kakor za živino včas mahoma uprav — „zadušen“! Od Florijanske ulice in šent-jakobskega trga, pa do dolenjske mitnice se poraja ta turška blokada, o policijskih organih pa dostikrat ni ne duha ne sluha!

(Umrl) je včeraj s jutraj nagle smrti znani ljubljanski trgovec Albin Slišcher (Žličar) za kapjo.

(Domači umetnostni obrt) prav vspešno napreduje, česar smo se ravnokar osvedočili pri delu, katero je res lepo izvršeno. Tukajšnji izdelovalec cerkvenega orodja in posode g. Ivan Kregar izdelal je za samostansko cerkev ljubljanskih gg. uršulink ciborij v romanskem slogu. Vse delo je prepreženo s cizeliranimi narisbami, vdelanih je sto-inoseminštirideset orientalskih dragocenih kamenov, na stojalu pa so pritrjeni štirje emajlovani medajloni predstavljajoči sv. Antona Padovanskega, sv. Uršulo, sv. Angelo in zavetnika dežele sv. Jožefa. To delo pač svedoči, da se pri naročilih nij treba ozirati na ponudbe vnanjih tvrdek, ker domače delo toli napreduje; cene so nižje nego drugod, delo pa mnogo trajnejše in zanesljivejše.

Društva.

(Konjska dirka.) Program konjske dirke v trab 1893. l., prirejene od konjerejskega oddelka c. kr. kmetijske družbe kranjske v St. Jerneju na Dolenjskem v ponedeljek dne 11. septembra t. l. in sicer v prvih dveh oddelkih samo za kmetske posestnike, t. j. take, ki svoja zemljišča tudi sami obdelujejo, v drugih oddelkih za vse brez izjeme. Dirka bode dne 11. septembra (dan premovanja konj) popoldne ob 2. uri v St. Jerneju in sicer na novo prirejenem dirkališču. I. Dirka tri- in štiri-letnih kranjskih žrebcev in kobil. Daljava 1600 m. Ako se oglasi samo en tekmovalc, dobi prvo darilo le tedaj, če pride v štirih minutah na cilj. Prvo (državno) darilo 200 kron. Drugo (državno) 100 kron. Tretje (deželno) 50 kron. II. Dirka starejših kranjskih žrebcev in kobil. Daljava 2400 m. Ako se oglasi samo en tekmovalc, dobi prvo darilo le tedaj, če pride v šestih minutah na cilj. Prvo (državno) darilo 100 kron. Drugo (deželno) darilo 50 kron. Tretje (deželno) darilo 25 kron. III. Dirka za konje brez razločka starosti in spola, tudi za valahe, ki so najmanj pol leta lastnina enega in istega kranjskega posestnika. Daljava 2400 metrov. Ako se oglasi samo en tekmovalc, dobi prvo darilo le tedaj, če pride v šestih minutah na cilj. Prvo (deželno) darilo 100 kron. Drugo (deželno) darilo 50 kron. Tretje (deželno) darilo 25 kron. Četrto (deželno) darilo 25 kron. IV. Gosposka dirka s parom konj brez razločka na spol in starost konj. Daljava 2400 metrov. Dirka se vrši le tedaj, če se zglasijo trije tekmovalci. Častno darilo konjerejskega odseka: Srebrna namizna oprava v vrednosti 100 kron. Udeležitev pri dirki je zglasiti pismeno, ali pa na dan dirke tudi ustno, najpozneje do 12. ure opoldne. Za udeležitev v I., II. in v III. oddelku plačati je pri zglasitvi 1 gld., v IV. oddelku 2 gld. vstopnine. Pri dirki veljavne določbe. 1. Razsojevalci so odborniki podpisanega odseka in za to odbrani veščaki. 2. O vseh preprih razsojujejo z večino glasov razsojevalci. 3. K I. in II. dirki so pripuščeni na Kranjskem rojeni konji od tretjega leta naprej. To je dokazati z listom, katerega je dobila konjeva mati pri oplemenitvi. Za državna darila morejo tekmovati le konji, ki so dobili v l. 1891. do 1893. kako premijo, zato so pa pozvani posestniki še ne premovanih konj, koji se mislijo dirke udeležiti, da pripeljejo svoje konje dne 11. septembra dopoldne ob 9. uri k premovanju v St. Jernej. Dajala se bodo odsekov darila in to tudi žrebce. K dirki so pripuščeni le tisti konji, ki so najmanj pol leta — od dneva dirke nazaj šteto — nepretrgano v lasti enega in istega kranjskega posestnika. To je dokazati z županskim potrdilom. 4. Kdor se ni zglasil v pravem času, ne sme priti s svojim konjem na dirjališče. 5. Ako se zglasijo k vsaki dirki manj nego trije tekmovalci, onda veljajo gorenji predpisi in pa določila podpisanega odseka. 6. Za konje, ki so nad 9 let stari, ni treba povedati starosti. 7. Dovoljeno je kaki navzoči osebi precej dokazati, da kak konj nima pravice, po gorenjih določilih dirjati v kateri dirki. 8. Voz je vsakeršen dovoljen in za l. 1893 tudi bič (gajžla). 9. Tekmovalci morajo biti na dirjališču pol ure pred začetkom dirke. Tu je voznike naznaniti, in tu se pregledajo konji. Kdor pride nepozno, ne sme tekmovati. 10. Razvrstitev dirjalcev določi žreb. 11. Dovoljeno je vozniku, da mu kdo pomaga pred dirko držati konja, in sicer pri glavi. 12. Tekmovalci, ki vsem določilom odsekovim norečejo ustreči, izključijo se od dirke. 13. Konja, ki med vožnjo prične iti v galop, pognati je precej v trab. Ako konj prestopi prostor med dvema zastavama (25 metrov) v galop, ali če pride v galopu na konec, zgubi pravico do darila. 14. Ugovore zaradi nepravilne vožnje je precej naznaniti razsojevalnemu odboru. Ljubljana, dne 1. avgusta 1893. Samostojni konjerejski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske. Franc Povše, predsednik.

Telegrami.

Belgrad, 21. avgusta. Skupščina se je zaključila s prestolnim govorom.

Rim, 21. avgusta. Kolera se razširja, ali hujša ne postaja. V raznih pokrajinah so le posamični slučajji. V Neapolju je minolo noč bilo deset slučajev kolere. Po jeden je zbolel v Foggii, Perugii in Florenciji.

Rim, 21. avgusta. Župan je izdal manifest, v katerem pozivlje prebivalstvo, da naj miruje.

Rim, 22. avgusta. Tukaj in v mnogih provincijalnih mestih se je včeraj poskušalo demonstrirati. Policija in vojaki so delali red. V Genovi zažgali so demonstrantje tri omnibuse, razrušili tri kijoske. Več je zaprtih in ranjenih. Včerajšnjih demonstracij tukaj, v Milanu in Florenciji udeležili so se tudi anarhistični življi.

Basel, 22. avgusta. Pri nesreči na železnici pri Schaffhausenu se ni nikdo hudo poškodoval.

Lübeck, 21. avgusta. Treščilo je v cerkev v Ratzeburgu, ki je jedna najlepših in najstarejših cerkev v vojvodini Lauenburg. Zvonik in podstrežje je zgorelo. Zvonovi so pali na tla. Znotraj cerkev ni nič poškodovano.

Pariz, 21. avgusta. Dosedaj je znanih 510 volilnih izidov. Voljenih je 309 republikancev, 14 katoliških republikancev, 44 konservativcev in 143 je ožjih volitev. Republikanci pridobili so 46 sedežev, zgubili pa niso nobenega. Vsi ministri so zopet voljeni. Tudi Etienne, Decassé in Leon Say so mej izvoljenimi.

London, 22. avgusta. Dolenja zbornica zavrgla je z 200 proti 162 glasom dostavek Chamberlainov. Vsprejela je pa Gladstonovo resolucijo, da se debata o irski samoupravi v petek konča.

Popolnoma svilene tiskane foularde

od 85 kr. do gld. 3-65 meter — (kacih 400 različnih baž) — potem črno, belo in barvasto svileno blago od 45 kr. do gld. 11-65, gladko, progasto, prizgasto, vzorčasto, damasti itd. (kacih 240 različnih baž in 2000 različnih barv, načrtov itd.) poštnine in carine prosto. Vzorci pošljejo se z obračno pošto. Pisma veljajo 10 kr., dopisnice 5 kr. v Švice.

Tovarna za svileno blago G. Henneberg (13 2) (e. in kr. dvorni založnik v Curihu (Zürich). (16-11)

Umrl so:

20. avgusta. Janez Gerčar, hlapec, 51 let. Kravja dolina št. 11, vsled raka. — Karolina Breskvar, delavčeva hči, jedno in tri četrt leta, sv. Petra cesta 14, črevesni katar. — Karol Kajzar, užitmnskega paznika sin, 4^{3/4} leta, Kladezne ulice 1, davica.

21. avgusta. Albin Slišcher, trgovec, 52 let, Dunajska cesta št. 13, kap. — Jožefa Plahuta, gostija, 74 let, sv. Petra cesta št. 6, ostarelost. — Alojzij Pardubski, zasebnega uradnika sin, 22 dnij, Opekarska cesta 54, božjast.

Tujci.

20. avgusta.

Pri **Maliču**: dr. pl. Wiedenfeld; Horner, Kullman, trgovec; Taussig, Knitel, Brktsch, Dworzak, potovalci, z Dunaja. — Rozzo, ces. svētnik, s soprogo, iz Trsta. — Guttman iz Oseka. — Valentin, uradnikova soproga, iz Laškega Trga. — dr. Voves iz Radovljice. — Hanel s hčerkami iz Gorice. — Fedri, zidar, s soprogo, iz Ljubljane. — Schulze iz Brna. — Bittner, nadzornik, iz Trbovelj. — Schawerda, inženjerjeva soproga z otroki, iz Ribnice. — Hofbauer, zasebnica, z nečakinjo, iz Siska. — Jorman, zasebnik, iz Slov. Bistrice. — Seibel iz Gradca. — Spintre, poročnik, iz Kočevja. — Rothauser iz Budimpešte.

Pri **Stonu**: Elger, Kulka, trgovec; Kellman, Schwarzmaier, Heinmayr, Kirsch s soprogo z Dunaja. — Pettinello, Mankoč, Contumas, dr. Neuscheller iz Trsta. — Kose, Balšane iz Prage. — dr. Catti, Fröhlich, Barbára, Djoz z Reke. — Lenarčič z Vrhnike. — Skerl iz Opatije. — Glanz, posestnik, s soprogo, s Štajerskega. — Reiner z Vrbe. — Rogina, poročnik, iz Novega Mesta. — Tissen, zasebnik, iz Gradca.

Pri **avstrijskem caru**: Nikolaj Grosso iz Turina. — Čukac iz Zagreba. — Čukac, katehet, iz Siska.

Pri **Juznem kolodvoru**: Ignacij in Marija Dobino iz Kranja. — Mežan iz Bleda. — Kraje, tehnik, iz Cirknice. — Rakovec iz Maribora. — Otošinski, župnik, iz Istre.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
21	7. u. jut.	737.6	16.6	sl. sever	megla	0.00
	2. u. pop.	736.4	29.0	sl. jvzh.	del. oblač.	
	9. u. zveč.	734.9	21.8	sl. sever	oblačno	
Srednja temperatura 22.5°, za 4.0° nad normalom						

419 1

Podpisani javljamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš ljubljani nepozabni sin, oziroma brat in svak, gospod

Blaž Košmelj,

trgovski potovalec tvrde Fr. Ks. Souvan v Ljubljani,

dné 19. t. m. zjutraj ob 7. uri v 35. letu dōbe svoje, po kratki bolesi, previden s svetotajstvi sv. vere, v Otočcu izdihnil svojo blago dušo.

Truplo predragoga rajneega pokopalo se je v nedeljo dné 20. t. m. v Otočcu. Svete maše zadušnice opravljale se bodo v podružni cerkvi v Železnikih. Priporočamo predragoga umrlega vsem v blag spomin in molitev.

V Železnikih, dné 22. avgusta 1893.

Ana Košmelj, mati. — Franc, Luka, Josip, Matej Košmelj, bratje. — Katarina in Doroteja Košmelj, sestri. — Josip Košmelj, svak.

431 1

Pretužnim srcem javljamo žalostno vest, da je naš preljubi sinko, oziroma bratec

VILKO

učence III. razreda deške ljudske šole

danes ob 1/2 7. uri popoldne po kratki bolezni previden s svetimi zakramenti za umirajoče v 11. letu svoje dobe preselil se na boljši drugi svet.

Pogreb predragoga bode v sredo 23. t. m. popoldne ob 6 uri iz hiše žalosti, Velke ulice št. 10.

Predragoga pokojnika priporočamo v blagi spomin in molitev!

V Kamniku, dné 21. avgusta 1893.

Martin Novak, c. kr. poštar, oče. — Ana Novak, roj. Dolenc, mati. Štefka, Ana, Milka, sestri.

Posebni listi se ne razpošiljajo.

420 1

Tužnim srcem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je Vsemogočui poklical k Sebi prečast. gospoda

Lovrencija Urbanijo,

župnika v Žaljni,

danes v ponedeljek dné 21. t. m. dopoldne ob 11. uri, previdenega s sv. zakramenti za umirajoče, v 63. letu njegove dōbe.

Pogreb bode v sredo, dné 23. avgusta t. l. dopoldne ob 9. uri.

Preblagega rajneega priporočamo osobito njegovim prečast. gg. duhovnim tovarišem v pobožno molitev in blag spomin.

V Žaljni, dné 21. avgusta 1893.

Žalujoči ostali.

Prodajalnica

z mešanim blagom

v kraju na Dolenjskem, kjer je živahna trgovina z deželnimi pridelki, se oddá takoj radi bolezni.

410 3-3

Kjé, pové vredništvo „Slovenca“.

Lekarna Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja

Marijacejske kapljice za želodec

zdavno preverjeno in znano zdravilo s čvrstilnim in krepilnim vplivom pri motenem prebavljenju, pri krču v želodcu in zabasanju.

1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

202 20

6%no bolgarsko državno hipotekarno posojilo.

V zlatu obrestljivi in povračiljivi papir za nalaganje denarja. — Vsled mejnarodnih denarnih kriz se vsa zlata posojila jako visoko cenijo in dosegajo najvišje kurze.

6%no bolgarsko državno hipotekarno posojilo

59 19

daje poleg tega še nastopne prednosti. Te so:

Hipotekarno zagotovljeno je na prvo hipoteko v prvi vrsti na železnici Rušuk-Varna in Kaspičan-Sofija-Kistendil in na pristanišča Burgas in Varno.

More se podražiti, ker te obligacije stojé že kacic 8 odstotkov pod zlatim pari-kurzom in je torej pričakovati, da se jim poviša kurz, posebno ker veliko dohodkov donasajo.

Popolnoma davka in pristojbin je prosto za sedaj in za vso prihodnost.

Se lahko iztrži, ker se prodaja na borzah na Dunaju, v Berlinu, Amsterdamu in Genfu.

Veliko donasa, po sedanjem kurzu 6%, odstotka.

Menjalna delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstr. 75 B.

500 goldinarjev

se zagotovi slednjemu bolehaločemu na plučih, kateremu svetovnoznaní maltozni preparati ne pomagajo ali mu stanja ne olajšajo. Kašelji, hripavost, naduha, plučni in sapniški katar že prenehata čez nekaj dni. Na ogled so spričevala tisočeri, katerim so ta sredstva pomagala. Prodaja maltoznih preparatov je v vseh državah koncesijonirana. Tri steklenice veljajo 3 gld., šest steklenic 5 gld., dvanajst steklenic 8 gld.

Albert Zenkner, izumitelj maltoznih preparatov.

Berolin, S. O. 33. 417 6-1

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse zobne operacije in zobna plombovanja

A. PAICHEL,

(108) 29 zobozdravnik

pri Hrdeckega mostu I. nadstr.

Kovertes firmo
priporeka
Katoliška Tiskarna
po nizkeji ceni.

Izšla je ravnokar kot spomin na obletnico I. slov. katol. shoda brošurica z naslovom:

Resolucije katoliškega shoda.

Praktična meditacija

za obletnico I. slov. katol. shoda,

osobito priporočljiva udeležencem shoda in kot dopolnilo imejteljem „Poročila o I. slovenskem katoliškem shodu“.

Komad stane 20 kr., po pošti 22 kr., na 10 komadov jeden po vrhu.

Naročila Katol. Tiskarni v Ljubljani, Vodnikove ulice 2.

Dunajska borza.

Dné 22. avgusta.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 10 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 „ 90 „
Zlata renta 4%, davka prosta	118 „ 25 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	95 „ 90 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	978 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	330 „ 75 „
London, 10 funtov strl.	126 „ 45 „
Napoleonor (20 fr.)	9 „ 97 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 97 „
Nemških mark 100	61 „ 77 1/2 „

Dné 21. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 15 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 „ — „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 „ 60 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 „ 25 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	191 „ 50 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „ 80 „
Zastavna pisma	— „ — „
Kreditne srečke, 100 gld.	197 „ 50 „
St. Genois srečke, 40 gld.	67 „ 50 „

4% srečke dunajske parobrodne družbe	142 gld. — kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	18 „ 30 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	67 „ 50 „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— „ — „
Ljubljanske srečke	23 „ 75 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	147 „ — „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2870 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101 „ 20 „
Papirnih rubeljev 100	130 „ — „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjša dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svéti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnic.